

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

2008/0157(COD)

12.12.2008

MNENJE

Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

za Odbor za pravne zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta o trajanju varstva avtorske pravice in sorodnih pravic
(KOM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD))

Pripravljaivec mnenja: Emmanouil Angelakas

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Pripravljaivec mnenja na splošno podpira predlog Komisije, da se podaljša varstvo za izvajalce in proizvajalce fonogramov s 50 na 95 let. Predlog primerno odraža dejstvo, da vse več izvajalcev dosega starost, ki presega 50 let varstva, zato pripravljaivec mnenja nima predlogov sprememb k temu podaljšanju.

Predlog vključuje tudi spremljevalne ukrepe, na primer ustanovitev sklada za študijske glasbenike, in želi uvesti enotno izračunavanje trajanja varstva za skladbe z besedilom, h kateremu je prispevalo več avtorjev. Države članice uporabljajo različne sisteme za skladbe, napisane v soavtorstvu. To povzroča težave pri upravljanju avtorskih pravic v Skupnosti in pri čezmejni distribuciji avtorskih honorarjev v različnih državah članicah. Pripravljaivec mnenja v zvezi s tem podpira predlog za uskladitev pravil, saj trenutne razlike ovirajo učinkovito delovanje notranjega trga.

Pripravljaivec mnenja na splošno podpira idejo o vnosu klavzul po načelu „uporabi ali izgubi“ v pogodbe med izvajalci in proizvajalci fonogramov, vendar meni, da bi v ta del predloga morale biti vnesene nekatere spremembe.

Prvič; če je skupaj posnetih več izvajalcev, jih trenutni predlog zavezuje, da lahko pogodbo o prenosu ali dodelitvi prekinejo le skupaj. To pomeni, da bi 50 let po snemanju izvajalci morali dejansko biti enakega mnenja. Seveda to ni realno pričakovati, zato pripravljaivec mnenja meni, da je potrebna sprememba, ki bi izvajalcem omogočila, da delujejo ločeno.

Drugič; trenutni predlog naj bi izvajalcu omogočil razumen čas za uporabo njegove izvedbe, za katero bodo pravice kmalu prenehale veljati. Vendar predlog v ta namen predvideva le eno leto. Pripravljaivec mnenja meni, da to ni dovolj dolga doba, in ocenjuje, da bi bilo pet let primernejših.

Pripravljaivec mnenja prav tako predlaga, da se Komisijo pozove, naj po petih letih Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o izvajanju prehodnih ukrepov.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive – akt o spremembi Uvodna izjava 5

Predlog Komisije

(5) Izvajalci običajno začnejo kariero mladi in trenutno 50-letno trajanje varstva za **njihove izvedbe, posnete na fonogramih, in za fonograme** pogosto izvedb ne varuje v celem njihovem življenju. Zato se izvajalci ob koncu svojega življenja soočajo z dohodkovno vrzeljo. Pogosto tudi ne morejo uveljavljati svojih pravic, da bi preprečili ali omejili sporno uporabo izvedb v času njihovega življenja.

Predlog spremembe

(5) Izvajalci običajno začnejo kariero mladi in trenutno 50-letno trajanje varstva za **posnetke njihovih izvedb** pogosto izvedb ne varuje ves čas njihovega življenja. Zato se izvajalci ob koncu svojega življenja soočajo z dohodkovno vrzeljo. Pogosto tudi ne morejo uveljavljati svojih pravic, da bi preprečili ali omejili sporno uporabo izvedb v času njihovega življenja.

Obrazložitev

Pri spreminjanju direktive je treba priznati in upoštevati ustvarjalni prispevek vseh izvajalcev. Za izpolnitev tega cilja je treba razširiti področje uporabe predloga tako, da bodo imeli koristi od podaljšane trajanja varstva tudi avdiovizualni izvajalci. Zato je predlagana odprava razlikovanja med posnetkom izvedbe na fonogramu in drugimi posnetki. (Povezano s predlogom spremembe člena 3(1) direktive 2006/116/ES.)

Predlog spremembe 2

Predlog direktive – akt o spremembi Uvodna izjava 7

Predlog Komisije

(7) Trajanje varstva za posnetke izvedb in za fonograme je zato treba podaljšati na 95 let od **objave fonograma in na njem posnete izvedbe. Če fonogram ali izvedba, posneta na fonogramu, ni objavljena v prvih 50 letih, varstvo traja 95 let od prve**

Predlog spremembe

(7) Trajanje varstva za posnetke izvedb in za fonograme je zato treba podaljšati na 95 let od **ustreznega sprožitvenega trenutka.**

priobčitev javnosti.

Obrazložitev

Pri spreminjanju direktive je treba priznati in upoštevati ustvarjalni prispevek vseh izvajalcev. Za izpolnitev tega cilja je treba razširiti področje uporabe predloga tako, da bodo imeli koristi od podaljšanega trajanja varstva tudi avdiovizualni izvajalci. Zato je predlagana odprava razlikovanja med posnetkom izvedbe na fonogramu in drugimi posnetki. (Povezano s predlogom spremembe člena 3(1) direktive 2006/116/ES.)

Predlog spremembe 3

**Predlog direktive – akt o spremembi
Uvodna izjava 9**

Predlog Komisije

(9) Zaradi pravne varnosti je treba določiti, da – če ni jasnih navedb o nasprotnem – velja pogodbeni prenos ali dodelitev pravic do posnetkov izvedb, izvedena pred datumom, do katerega morajo države članice sprejeti ukrepe za izvajanje direktive, tudi v podaljšanem trajanju.

Predlog spremembe

(9) Države članice morajo imeti možnost, da sprejmejo določbe o razlagi, prilagoditvi, prekinitvi in nadaljnjem izvajanju pogodb o prenosu ali dodelitvi pravic izvajalca na posnetku izvedbe proizvajalcu fonogramov, pri čemer so bile te pogodbe sprejete pred podaljšanjem trajanja varstva, ki izhaja iz te direktive.

Obrazložitev

Ni primerno, da predlagane spremembe direktive 2006/116/ES spreminjajo pravila držav članic o razlagi, prilagoditvi, odpovedi in nadaljnjem izvajanju pogodb o prenosu ali dodelitvi pravic izvajalca proizvajalcu fonogramov. Zato morajo pri izvajanju klavzule „uporabi ali izgubi“ iz člena 10a(6) veljati nacionalna pravila o tem, kako se pravice izvajalcev prenašajo in dodeljujejo, in o tem, kako se pogodbe o takih prenosih in dodelitvah prekinejo.

Predlog spremembe 4

**Predlog direktive – akt o spremembi
Uvodna izjava 12**

Predlog Komisije

(12) Prvi prehodni spremljevalni ukrep ne sme povzročati nesorazmerne upravne obremenitve za male in srednje velike proizvajalce fonogramov. Zato lahko države članice izvzamejo iz tega ukrepa določene proizvajalce fonogramov, ki so

Predlog spremembe

črtano

obravnavani kot mali in srednje veliki, zaradi letnih prihodkov, ki so bili pridobljeni s komercialno uporabo fonogramov.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive – akt o spremembi Uvodna izjava 13

Predlog Komisije

(13) Ta denarna sredstva je treba rezervirati izključno v korist izvajalcev, katerih izvedbe so posnete na fonogramu in ki so svoje pravice prenesli na proizvajalca fonogramov proti plačilu v enkratnem znesku. Na ta način rezervirana denarna sredstva je treba na individualni osnovi razdeliti pogodbenim umetnikom najmanj enkrat letno. Države članice ***smejo zahtevati***, da se razdeljevanje teh denarnih sredstev zaupa kolektivnim organizacijam, ki zastopajo izvajalce. ***Ko se razdeljevanje teh denarnih sredstev zaupa kolektivnim organizacijam, se lahko*** uporabljajo nacionalna pravila o nerazdeljivih prihodkih.

Predlog spremembe 6

Predlog direktive – akt o spremembi Uvodna izjava 14 a (novo)

Predlog Komisije

Predlog spremembe

(13) Ta denarna sredstva je treba rezervirati izključno v korist izvajalcev, katerih izvedbe so posnete na fonogramu in ki so svoje pravice prenesli na proizvajalca fonogramov proti plačilu v enkratnem znesku. Na ta način rezervirana denarna sredstva je treba na individualni osnovi razdeliti pogodbenim umetnikom najmanj enkrat letno. Države članice ***morajo zagotoviti***, da se razdeljevanje teh denarnih sredstev zaupa kolektivnim organizacijam, ki zastopajo izvajalce. ***Lahko se*** uporabljajo nacionalna pravila o nerazdeljivih prihodkih.

(14a) Da se ponovno uravnotežijo pogodbe, s katerimi izvajalci prenesejo svoje izključne pravice na podlagi avtorske pravice na proizvajalce fonogramov, bi bilo treba na podaljšanje trajanja varstva vezati nadaljnji pogoj, in sicer „nov začetek“ za tiste izvajalce, ki so prenesli omenjene pravice na proizvajalce fonogramov v zameno za avtorski honorar ali nadomestilo. Da bi lahko izvajalci v celoti uživali podaljšanje trajanja varstva,

bi morale države članice zagotoviti, da se v skladu s sporazumi med proizvajalci fonogramov in izvajalci med trajanjem podaljšanega varstva izvajalcem plačuje avtorski honorar, ki ni obremenjen s predplačili ali pogodbeno določenimi odbitki.

Obrazložitev

Ta določba je nujna zato, da lahko izvajalci prejmejo ves avtorski honorar, ki jim pripada za podaljšano trajanje varstva, v primeru odklonitve glasbenih založb, z razlogom, da predplačilo, plačano izvajalcem, še ni bilo povrnjeno. Brez te dodatne določbe bi od podaljšanja trajanja varstva lahko imela koristi le manjšina glavnih umetnikov.

Predlog spremembe 7

**Predlog direktive – akt o spremembi
Uvodna izjava 15 a (novo)**

Predlog Komisije

Predlog spremembe

(15a) Kadar fonogram vsebuje posnetek izvedb več izvajalcev, bi morale države članice imeti možnost, da se odločijo, ali lahko izvajalci prenos ali dodelitev prekličejo ločeno ali posamično.

Predlog spremembe 8

**Predlog direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 1**

Direktiva 2006/116/ES

Člen 3 – odstavek 1 – alinea 1

Predlog Komisije

Predlog spremembe

– če pa je bil v tem času posnetek izvedbe, ki ni na fonogramu, zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalcev **50** let od prve izdaje ali prve priobčitve javnosti, odvisno od tega, kaj se je zgodilo prej.

– če pa je bil v tem času posnetek izvedbe, ki ni na fonogramu, zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalcev **95** let od prve izdaje ali prve priobčitve javnosti, odvisno od tega, kaj se je zgodilo prej.

Obrazložitev

Diskriminacija med glasbenimi in audiovizualnimi izvajalci je popolnoma nesprejemljiva, saj direktiva 93/98/EGS (katere kodificirana različica je direktiva 2006/116/ES) ne diskriminira med izvajalci; torej bi ustvarjanje različnih režimov za isto kategorijo izvajalcev pomenilo diskriminacijo po evropskem pravu in bi nasprotovalo nacionalnim ureditvam. Nadalje za tako diskriminacijo ni razloga.

Predlog spremembe 9

Predlog direktive – akt o spremembi

Člen 1 – točka 4

Direktiva 2006/116/ES

Člen 10a – odstavek 4 – pododstavek 2

Predlog Komisije

Predlog spremembe

Države članice lahko zagotovijo, da proizvajalcu fonograma, katerega skupni letni prihodki v letu pred letom, za katerega se plača navedeno nadomestilo, ne presegajo minimalnega praga v višini 2 milijona EUR, ni treba nameniti vsaj 20 % prihodkov, ki v letu pred letom, za katero se plača navedeno nadomestilo, izhajajo iz reprodukcije, distribucije in dajanja v najem fonogramov, glede katerih v skladu s členom 3(1) in (2) v različici pred spremembo z Direktivo [// vstaviti: št. te spremembe direktive]/ES izvajalec in proizvajalec fonograma 31. decembra navedenega leta ne bi bila več varovana.

črtano

Obrazložitev

Ker bo prehodni spremljevalni ukrep (20 %) izmerjen na podlagi čistih prihodkov, ne bo prišlo do nesorazmernih stroškov, ki bi jih nakopičila mala in srednje velika podjetja. Da bi zagotovili, da bodo imeli vsi izvajalci koristi od teh zneskov, bi bilo dobro, da se jih vključi v ukrep.

Predlog spremembe 10

Predlog direktive – akt o spremembi

Člen 1 – točka 4

Direktiva 2006/116/ES

Člen 10a – odstavek 5

Predlog Komisije

5. Države članice **lahko določijo, ali in v kakšnem obsegu je uveljavljanje pravice** do pridobitve dodatnega letnega nadomestila iz odstavka 3 **po kolektivnih organizacijah obvezno**.

Predlog spremembe

5. Države članice **zagotovijo, da pravico** do pridobitve dodatnega letnega nadomestila iz odstavka 3 **upravlja kolektivna organizacija**.

Obrazložitev

Za poenostavitev upravnih postopkov je treba kolektivnim organizacijam zaupati upravljanje dodatnih letnih nadomestil. (Povezano s predlogom spremembe uvodne izjave 13.)

Predlog spremembe 11

Predlog direktive – akt o spremembi

Člen 1 – točka 4

Direktiva 2006/116/ES

Člen 10a – odstavek 6 – pododstavek 1

Predlog Komisije

6. Če po tem, ko v skladu s členom 3(1) in (2) v različici pred spremembo z Direktivo [// vstaviti: št. te spremembe direktive]/ES izvajalec in proizvajalec fonograma ne bi bila več varovana glede posnetka izvedbe oziroma fonograma, proizvajalec fonograma preneha dajati zadostne količine primerkov fonograma v prodajo ali na voljo javnosti po žici ali brezžično, tako da imajo posamezniki iz prebivalstva dostop do njih na kraju in v času, ki ga sami izberejo, lahko izvajalec prekine pogodbo o prenosu ali dodelitvi. Kadar fonogram vsebuje posnetek izvedb več izvajalcev, lahko izvajalci pogodbo o prenosu ali dodelitvi prekinejo **samo skupaj**. Če se pogodba o prenosu ali dodelitvi prekine na podlagi stavkov 1 ali 2, pravice proizvajalca fonograma do fonograma prenehajo veljati.

Predlog spremembe

6. Če po tem, ko v skladu s členom 3(1) in (2) v različici pred spremembo z Direktivo [// vstaviti: št. te spremembe direktive]/ES izvajalec in proizvajalec fonograma ne bi bila več varovana glede posnetka izvedbe oziroma fonograma, proizvajalec fonograma preneha dajati zadostne količine primerkov fonograma v prodajo ali na voljo javnosti po žici ali brezžično, tako da imajo posamezniki iz prebivalstva dostop do njih na kraju in v času, ki ga sami izberejo, lahko izvajalec prekine pogodbo o prenosu ali dodelitvi. Kadar fonogram vsebuje posnetek izvedb več izvajalcev, lahko izvajalci pogodbo o prenosu ali dodelitvi prekinejo **v skladu z veljavnimi nacionalnimi zakoni**. Če se pogodba o prenosu ali dodelitvi prekine na podlagi stavkov 1 ali 2, pravice proizvajalca fonograma do fonograma prenehajo veljati.

Obrazložitev

Obvezno skupno delovanje izvajalcev ni realno.

Predlog spremembe 12

Predlog direktive – akt o spremembi

Člen 1 – točka 4

Direktiva 2006/116/ES

Člen 10a - odstavek 6 – pododstavek 2

Predlog Komisije

Če **leto** po tem, ko v skladu s členom 3(1) in (2) v različici pred spremembo z Direktivo [// vstaviti: *št. te spremembe direktive*]/ES izvajalec in proizvajalec fonograma ne bi bila več varovana glede posnetka izvedbe oziroma fonograma, fonogram ni dan v prosto uporabo po žici ali brezžično, tako da imajo posamezniki iz prebivalstva dostop do njih na kraju in v času, ki ga sami izberejo, pravice proizvajalca fonograma do fonograma in pravice izvajalcev v zvezi s posnetkom izvedbe prenehajo veljati.“

Predlog spremembe

Če **pet let** po tem, ko v skladu s členom 3(1) in (2) v različici pred spremembo z Direktivo [// vstaviti: *št. te spremembe direktive*]/ES izvajalec in proizvajalec fonograma ne bi bila več varovana glede posnetka izvedbe oziroma fonograma, fonogram ni dan v prosto uporabo po žici ali brezžično, tako da imajo posamezniki iz prebivalstva dostop do njih na kraju in v času, ki ga sami izberejo, pravice proizvajalca fonograma do fonograma in pravice izvajalcev v zvezi s posnetkom izvedbe prenehajo veljati.“

Obrazložitev

Obvezno skupno delovanje izvajalcev ni realno. Poleg tega uvodna izjava 16 izvajalcu omogoča razumen čas za uporabo njegove izvedbe, za katero bodo pravice kmalu prenehale veljati. Vendar eno leto ni dovolj dolga doba, pet let bi bilo primernejših.

Predlog spremembe 13

Predlog direktive – akt o spremembi

Člen 1 – točka 5 a (novo)

Direktiva 2006/116/ES

Člen 11 a (novo)

Predlog Komisije

Predlog spremembe

(5a) Doda se naslednji člen:

„Člen 11a

Poročanje

*Pet let po začetku veljavnosti direktive .../.../ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... * Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju določb člena 10a(3) do (5) te*

direktive.

**** UL: Vstaviti številko in datum te direktive.***

Obrazložitev

Poročanje bo Evropskemu parlamentu in Svetu omogočilo spremljanje učinkov sprememb, zlasti glede prehodnih ukrepov.

POSTOPEK

Naslov	Trajanje varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic
Referenčni dokumenti	KOM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD)
Pristojni odbor	JURI
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	IMCO 2.9.2008
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Emmanouil Angelakas 10.9.2008
Obravnava v odboru	10.11.2008
Datum sprejetja	2.12.2008
Izid končnega glasovanja	+: 26 -: 4 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gabriela Crețu, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Christopher Heaton-Harris, Anna Hedh, Edit Herczog, Eija-Riitta Korhola, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Catuscia Marini, Arlene McCarthy, Catherine Neris, Bill Newton Dunn, Zita Pleštinšká, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Eva-Britt Svensson, Marianne Thyssen, Jacques Toubon, Barbara Weiler
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Emmanouil Angelakas, Brigitte Fouré, Joel Hasse Ferreira, Anja Weisgerber
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Maddalena Calia